

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA ATANASIJA RANTA
[ATHANASIOS RANTOS]

SECINĀJUMI,
sniegti 2022. gada 31. martā¹

Lieta C-168/21

Procureur général près la cour d'appel d'Angers

**pret
KL**

(*Cour de cassation* (Kasācijas tiesa, Francija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Policijas un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās – Eiropas apcietināšanas orderis – Pamatlēmums 2002/584/TI – 2. panta 4. punkts un 4. panta 1. punkts – Abpusējas sodāmības nosacījums – Izpildes dalībvalsts tiesu iestādes veikta pārbaude – Noziedzīgā nodarījuma sastāva elementi, kas atšķiras izsniegšanas dalībvalstī un izpildes dalībvalstī – Sods par vienotu pārkāpumu, ko piemēro par vairākām darbībām, no kurām dažas izpildes dalībvalstī nav uzskatāmas par noziedzīgu nodarījumu – Eiropas Savienības Pamattiesību harta – 49. panta 3. punkts – Soda samērīguma princips

I. Ievads

1. Savienības tiesībās abpusējas sodāmības nosacījumu var definēt kā faktu, ka rīcība, kas ir sadarbības priekšmets, ir noziedzīgs nodarījums gan pieprasījuma iesniedzējā valstī (jeb izsniegšanas dalībvalstī), gan pieprasījuma saņēmējā valstī (jeb izpildes dalībvalstī)². Konkrētos gadījumos pieprasītās personas nodošana saskaņā ar Eiropas apcietināšanas orderi (EAO) var būt pakļauta abpusējas sodāmības nosacījuma ievērošanai.

2. Izskatāmajā lietā Itālijas tiesu iestādes izsniedza EAO, lai izpildītu notiesājošu spriedumu tostarp par vienotu pārkāpumu, ar ko tika piespriests sods par vairākām darbībām, kuras veido vienotu noziedzīgu nodarījumu. *Cour de cassation* (Kasācijas tiesa, Francija), iesniedzējtiesa, jautā, vai izpildes dalībvalsts, proti, Francijas, tiesu iestādes var atteikt šī EAO izpildi saskaņā ar Pamatlēmuma 2002/584/TI³ 2. panta 4. punktu un 4. panta 1. punktu, kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 49. panta 3. punktu (turpmāk tekstā – “Harta”).

¹ Tiesvedības valoda – franču.

² Skat. Flore, D., un Bosly, S., *Droit pénal européen*, 2. izd., Larcier, Brisele, 2014, 580. lpp., Nr. 1013. Par abpusējas sodāmības nosacījuma attīstību skat. ģenerāldadvokāta M. Bobeka [M. Bobek] secinājumus lietā *Grundza* (C-289/15, EU:C:2016:622, 31.–40. punkts).

³ Padomes Pamatlēmums (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūram starp dalībvalstīm (OV 2002, L 190, 1. lpp.).

3. Šajā ziņā šī tiesa norāda, pirmkārt, ka abās attiecīgajās dalībvalstīs šī noziedzīgā nodarījuma sastāva elementi atšķiras un, otrkārt, ka dažas šajā pārkāpumā iekļautās darbības izpildes dalībvalstī nav krimināli sodāmas. Tādējādi Tiesa ir aicināta precizēt Pamatlēmumā 2002/584 paredzētā abpusējas sodāmības nosacījuma tvērumu.

4. Šajos secinājumos ierosināšu Tiesai uz uzdotajiem jautājumiem atbildēt, ka iesniedzējtiesas aprakstītajos apstākļos saskaņā ar šī pamatlēmuma tiesību normām EAO būtu jāizpilda.

II. Atbilstošās tiesību normas

A. Savienības tiesības

5. Atbilstoši Pamatlēmuma 2002/584 6., 10. un 12. apsvērumam:

“(6) [EAO], kuru paredz šis pamatlēmums, ir pirmais konkrētais pasākums, ar kuru krimināltiesību jomā īsteno savstarpējas atzišanas principu, kuru Eiropadome raksturojusi kā tiesu iestāžu sadarbības “stūrakmeni”.

[..]

(10) [EAO] mehānism[a] pamatā ir augsta dalībvalstu savstarpēja uzticība. Tā īstenošanu var apturēt tikai gadījumā, ja viena no dalībvalstīm nopietni un vairākkārt pārkāpj principus, kas paredzēti [LES] 6. panta 1. punktā, ko konstatē Padome, ievērojot minētā līguma 7. panta 1. punktu, ar sekām, kas izklāstītas attiecīgā līguma 7. panta 2. punktā.

[..]

(12) Šajā pamatlēmumā ievērotas pamattiesības un principi, kas atzīti [LES] 6. pantā [..] un atspoguļoti [Hartā], īpaši tās VI nodaļā. [..]”

6. Šī pamatlēmuma 1. pantā “Eiropas apcietināšanas ordera definīcija un pienākums to izpildīt” ir noteikts:

“1. [EAO] ir tiesas nolēmums, ko izsniedz dalībvalsts, lai cita dalībvalsts apcietinātu un nodotu pieprasīto personu kriminālvajāšanas veikšanai vai lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu, vai arī lai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli.

2. Dalībvalstis izpilda ikvienu [EAO], pamatojoties uz savstarpējas atzišanas principu un saskaņā ar šī pamatlēmuma noteikumiem.

3. Šis pamatlēmums [ne]groza pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kā tie minēti [LES] 6. pantā [..].”

7. Minētā pamatlēmuma 2. pantā “[EAO] piemērošanas joma” ir paredzēts:

“1. [EAO] var izsniegt par darbībām, par kurām izsniegšanas dalībvalsts tiesībās paredzēts brīvības atņemšanas sods vai ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis, kura maksimālais ilgums ir vismaz 12 mēneši, vai par jau piespriestu sodu vai jau piemērotu drošības līdzekli, kuru ilgums ir vismaz četri mēneši.

2. Šādi nodarījumi, ja par tiem izsniegšanas dalībvalstī var piemērot brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, kura maksimālais ilgums ir vismaz trīs gadi, un tādi, kā tie definēti izsniegšanas dalībvalsts tiesībās, saskaņā ar šī pamatlēmuma noteikumiem un nepārbaudot darbības abpusējo sodāmību ir pamats nodošanai, pamatojoties uz [EAO]:

[..].

4. Tādu nodarījumu gadījumā, uz ko neattiecas 2. punkts, nodošanu var pakļaut nosacījumam, ka darbības, par kurām izsniegts [EAO], uzskata par nodarījumu saskaņā ar izpildes valsts tiesībām neatkarīgi no tā sastāva elementiem vai kvalifikācijas.”

8. Šī paša pamatlēmuma 4. panta “[EAO] fakultatīvas neizpildīšanas pamats” 1. punktā ir noteikts:

“Izpildes tiesu iestāde var atteikt [EAO] izpildīšanu:

1. Ja vienā no gadījumiem, kas minēti 2. panta 4. punktā, darbību, kas ir [EAO], neuzskata par noziedzīgu nodarījumu saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesībām; [..]

[..].”

B. Francijas tiesību akti

9. *Code de procédure pénale* (Kriminālprocesa kodekss) 695-23. pantā, tā redakcijā, kas piemērojama pamatlietā, ir noteikts:

“[EAO] izpildi atsaka arī tad, ja darbība, par kuru izdots minētais orderis, nav noziedzīgs nodarījums saskaņā ar Francijas tiesību aktiem.

Atkāpjoties no pirmās daļas, [EAO] ir izpildāms, nepārbaudot pārņemto nodarījumu abpusēju sodāmību, ja saskaņā ar izsniegšanas dalībvalsts tiesību aktiem par nodarījumiem ir paredzēts vismaz trīs gadu brīvības atņemšanas sods vai tikpat ilgs ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis un ja darbības ietilpst kādā no 694-32. pantā paredzētajām noziedzīgo nodarījumu kategorijām.

Ja ir piemērojami iepriekšējā punkta noteikumi, nodarījumu juridiskā kvalifikācija un soda noteikšana ir tikai izsniegšanas dalībvalsts tiesu iestādes ziņā.

[..].”

III. Pamatlietā, prejudiciālie jautājumi un tiesvedība Tiesā

10. 2016. gada 6. jūnijā Itālijas tiesu iestādes izsniedza EAO attiecībā uz KL, lai izpildītu divpadsmit gadu un sešu mēnešu brīvības atņemšanas sodu, ko ar 2009. gada 9. oktobra spriedumu piesprieda *Corte d'appello di Genova* (Dženovas apelācijas tiesa, Itālija) un kas ir kļuvis izpildāms 2012. gada 13. jūlijā pēc tam, kad *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa, Itālija) noraidīja KL apelācijas sūdzību.

11. Šī notiesāšana atbilst četriem sodiem, kas piespriesti par šādiem četriem noziedzīgiem nodarījumiem: laupīšana grupā (viena gada brīvības atņemšanas sods), postīšana un izlaupīšana (desmit gadu brīvības atņemšanas sods), ieroču nēsāšana (deviņu mēnešu brīvības atņemšanas sods) un mašīnu spridzināšana (deviņu mēnešu brīvības atņemšanas sods).

12. Attiecībā it īpaši uz noziedzīgu nodarījumu, kas ir kvalificēts kā “postīšana un izlaupīšana” saskaņā ar *codice penale* (Itālijas Kriminālkodekss)⁴ 419. pantu, EAO šī nodarījuma izdarīšana ir aprakstīta šādi: “Apvienojoties ar citiem grupā, kuras sastāvā bija vairāk nekā piecas personas, un piedaloties protestā pret G8 samitu, [KL] veica postīšanas un izlaupīšanas darbības tādos vietās un laikā apstākļos, kuros tika radīts objektīvs apdraudējums sabiedriskajai kārtībai; vairākos gadījumos tika nodarīti bojājumi pilsētas iekārtojuma un sabiedriskajam īpašumam, kam radītā kaitējuma apmēru nevar precīzi noteikt, bet kas nav mazāks par simtiem miljoniem [Itālijas] liru [(ITL) (desmitiem tūkstošu euro)]; bojāšanas, izlaupīšanas un iznīcināšanas darbības, atbildību pastiprinošos apstākļos aizdedzinot arī kredītiestādi(-es), automašīnas un veikalus un radot iesaistītajām personām būtiskus mantiskus zaudējumus.”

13. No *Corte d'appello di Genova* (Dženovas apelācijas tiesa) 2009. gada 9. oktobra sprieduma izriet, ka KL tika apsūdzēts par septiņām darbībām, kas bija kvalificētas kā “postīšana un izlaupīšana”, proti, pilsētas iekārtojuma un sabiedriskā īpašuma bojāšana, būvlaukuma bojāšana un izlaupīšana, kredītiestādes *Credito Italiano* telpu pilnīga sabojāšana, transportlīdzekļa *Fiat Uno* pilnīga sabojāšana, to sadedzinot, kredītiestādes *Carige* telpu bojāšana, izraisot ugunsgrēku, transportlīdzekļa *Fiat Brava* pilnīga sabojāšana, to sadedzinot, kā arī lielveikala demolēšana un izlaupīšana.

14. KL nepiekrīta viņa nodošanai, izpildot EAO. Ar 2019. gada 23. augusta spriedumu *chambre de l'instruction de la cour d'appel de Rennes* (Rennas apelācijas tiesas Izmeklētājtiesneša palāta, Francija) pieprasīja papildu informāciju, it īpaši saistībā ar *Corte d'appello di Genova* (Dženovas apelācijas tiesa) 2009. gada 9. oktobra sprieduma un turpmākā *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa) sprieduma taisīšanu. Ar 2019. gada 15. novembra spriedumu šī Izmeklētājtiesneša palāta atteicās nodot KL, pamatojoties uz to, ka procedūrā nebija iekļauti pierādījumi par to, ka Itālijas Republikai tika nosūtīts KL lūgums piešķirt advokātu, un izdeva rīkojumu par viņa atbrīvošanu.

15. Ar 2019. gada 18. decembra spriedumu *Cour de cassation* (Kasācijas tiesa) atcēla šo spriedumu un nosūtīja lietu *chambre de l'instruction de la cour d'appel d'Angers* (Anžē apelācijas tiesas Izmeklētājtiesneša palāta, Francija). Ar 2020. gada 4. novembra spriedumu šī Izmeklētājtiesneša palāta, pirmkārt, atteica nodot KL Itālijas tiesu iestādēm EAO izpildei, ciktāl orderis tika izsniegts, lai izpildītu desmit gadu brīvības atņemšanas sodu par noziedzīgu nodarījumu, kas ir kvalificēts kā “postīšana un izlaupīšana”. Otrkārt, tā pieprasīja papildu informāciju, lūdzot Itālijas tiesu iestādes precizēt, vai tās vēlas, lai par trim EAO minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem piespriests divu gadu un sešu mēnešu brīvības atņemšanas sods tiktu izpildīts Francijā. *Cour d'appel d'Angers* (Anžē apelācijas tiesa) ģenerālprokurors un KL iesniedza apelācijas sūdzību par šo spriedumu *Cour de cassation* (Kasācijas tiesa), t.i., iesniedzējtiesā.

⁴ Šajā pantā “Postīšana un izlaupīšana”, tā redakcijā, kas piemērojama pamatlietā, ir noteikts, ka “ikvienam, kas, izņemot 285. pantā paredzētos gadījumus, izdarījis postīšanu vai izlaupīšanu, piespriež brīvības atņemšanas sodu uz laiku no astoņiem līdz piecpadsmit gadiem. Sodu palielina, ja noziedzīgs nodarījums ir izdarīts attiecībā uz ieročiem, municiju vai pārtikas precēm tirdzniecības vai uzglabāšanas vietās”.

16. Tā atgādina, ka abpusējas sodāmības nosacījumu Tiesa ir interpretējusi 2017. gada 11. janvāra spriedumā *Grundza* (C-289/15, turpmāk tekstā – “spriedums *Grundza*”, EU:C:2017:4)⁵, un norāda, ka, lai atteiktu KL nodošanu Itālijas tiesu iestādēm saistībā ar noziedzīgu nodarījumu, kas ir kvalificēts kā “postīšana un izlaupišana”, *cour d'appel d'Angers* (Anžē apelācijas tiesa) Izmeklētājtiesneša palāta ir norādījusi, ka divas no septiņām darbībām, par kurām piespriests šis sods, Francijā nav uzskatāmas par noziedzīgu nodarījumu, proti, pirmkārt, kredītiestādes *Credito Italiano* telpu pilnīga sabojāšana un, otrkārt, transportlīdzekļa *Fiat Brava* sabojāšana, to sadedzinot. Tādējādi šī Izmeklētājtiesneša palāta secināja, ka, tā kā *Corte d'appello di Genova* (Dženovas apelācijas tiesa) un *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa) “pauza nepārprotamu vēlmi” analizēt šīs septiņas darbības kā nedalāmu veselumu, abpusējas sodāmības nosacījuma piemērošanas dēļ šo nedalāmo darbību kopums ir jānoraida.

17. Iesniedzējtiesa uzskata, ka no *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa) 2012. gada 13. jūlija sprieduma izriet, ka Itālijas Kriminālkodeksa 419. pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma “postīšana un izlaupišana” objektīvais elements ir postījumu nodarīšana, veicot jebkādu darbību jebkādā veidā, kurš izraisa liela daudzuma kustama un nekustama īpašuma sagraušanu, iznīcināšanu un arī bojāšanu, kas katrā ziņā ir vispārēja, neselektīva, plaša un būtiska, ne tikai nodarot kaitējumu vienas vai vairāku personu īpašumam, kā arī sociālu kaitējumu, kas izriet no privātipašuma aizskārums, bet arī konkrētā veidā traucējot un apdraudot sabiedrisko kārtību, ko it īpaši saprot kā pilsoniskās dzīves normālu norisi un tās pienācīgu plānošanu un kas sabiedrībā atbilst miera un drošības izjūtai un viedoklim par to. No tā iesniedzējtiesa secina, ka Itālijas krimināltiesībās tāds noziedzīgs nodarījums, kas ir kvalificēts kā “postīšana un izlaupišana”, attiecas uz vairākām iznīcināšanas un bojāšanas darbībām lielā apmērā, kas ne tikai rada kaitējumu attiecīgajiem mantas īpašniekiem, bet arī kaitē sabiedrības mieram, apdraudot pilsoniskās dzīves normālu norisi.

18. Šī tiesa uzsver, ka Francijas krimināltiesībās sabiedrības miera apdraudēšana, masveidā iznīcinot kustamo vai nekustamo īpašumu, nav krimināli sodāma. Krimināli sodāma ir vienīgi attiecīgās mantas iznīcināšana, bojāšana un zādzība ar bojāšanu, kas attiecīgā gadījumā tiek veikta grupā, nodarot kaitējumu tās īpašniekiem. Tāpēc minētā tiesa uzskata, ka rodas jautājums, vai šādam sabiedrības miera apdraudējumam, par ko *Corte d'appello di Genova* (Dženovas apelācijas tiesa) un *Corte suprema di cassazione* (Augstākā kasācijas tiesa) apsūdzēja KL, uzskatāmas to par noziedzīgu nodarījumu, kas ir kvalificēts kā “postīšana un izlaupišana”, būtisku elementu, ir nozīme, izvērtējot abpusējas sodāmības nosacījuma ievērošanu.

19. Gadījumā, ja abpusējas sodāmības nosacījums izskatāmajā lietā ir izpildīts, iesniedzējtiesa norāda, ka Pamatlēmumā 2002/584 nav nevienas tiesību normas, kas ļauj izpildes dalībvalstij atteikt attiecīgās personas nodošanu, pamatojoties uz to, ka izsniegšanas dalībvalstī par EAO minētajiem nodarījumiem piespriests sods, šķiet, ir nesamērīgs. Turklāt, lai gan saskaņā ar šī pamatlēmuma 5. panta noteikumiem izpildes dalībvalsts tiesībās EAO izpilde, ko veic izpildes tiesu iestāde, var tikt pakļauta nosacījumam, ka izsniegšanas dalībvalsts tiesību sistēmā ir jābūt paredzētām tiesību normām, kas ļauj pārskatīt piespriesto sodu, tas būtu tikai gadījumā, ja par noziedzīgo nodarījumu, attiecībā uz kuru izsniegts EAO, ir paredzēts brīvības atņemšanas sods vai ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis uz mūžu. Tādējādi, lai gan izpildes dalībvalsts uzskata, ka pastāv nopietnas ar EAO samērīgumu saistītas grūtības, šī valsts nevar šī iemesla dēļ atteikties izdot rīkojumu par pieprasītās personas nodošanu izsniegšanas dalībvalsts piespriestā soda izpildīšanas nolūkā.

⁵ Par šo spriedumu skat. Falkiewicz, A., “The Double Criminality Requirement in the Area of Freedom, Security and Justice – Reflections in Light of the European Court of Justice Judgment of 11 January 2017, C-289/15, Criminal Proceedings against Jozef Grundza”, *European Criminal Law Review*, 2017, 7. sēj., Nr. 3, 258.–274. lpp.

20. Lai gan pirms EAO izsniegšanas dalībvalstij principā ir jāpārbauda tā samērīgums, šī pārbaude nevarētu novērst samērīguma principa neievērošanu, ja EAO ir izdots, kā tas ir izskatāmajā lietā, lai izpildītu sodu, kurš piespriests par vienotu pārkāpumu, ko raksturo vairāki nodarījumi, no kuriem tikai daži izpildes dalībvalsts tiesībās ir uzskatāmi par noziedzīgu nodarījumu. Proti, šajā gadījumā sods izsniegšanas dalībvalstī ir piespriests par visiem šiem faktiem, lai gan nodošana par dažiem faktiem ir izslēgta. Pēc iesniedzējtiesas domām, no tā izriet, ka, lai gan EAO varēja būt samērīgs tā izsniegšanas brīdī, nevar izslēgt, ka tā izpildes brīdī tas vairs nav samērīgs.

21. Tomēr no Pamatlēmuma 2002/584 1. panta 3. punkta, lasot to kopsakarā ar šī pamatlēmuma 12. apsvērumu, izriet, ka Hartā atspoguļotās pamattiesības un tiesību pamatprincipi ir jāievēro EAO. Šajā ziņā Hartas 49. panta 3. punktā ir noteikts princips, saskaņā ar kuru sodu smagums nedrīkst būt nesamērīgs ar noziedzīgā nodarījuma smagumu.

22. Šādos apstākļos *Cour de cassation* (Kasācijas tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai Pamatlēmuma 2002/584 2. panta 4. punkts un 4. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka abpusējas sodāmības nosacījums ir izpildīts tādā situācijā kā pamatlietā aplūkotā, kad nodošana ir pieprasīta par darbībām, kas izdevējā valstī tiek kvalificētas kā “postīšana un izlaušanās”, proti, kā postīšanas un izlaušanās darbības, ar ko ir apdraudēts sabiedrības miers, ja izpildes dalībvalstī ir paredzēta kriminālatbildība par zādzību ar bojāšanu, iznīcināšanu un bojāšanu, kurā šāds sabiedrības miera apdraudējuma elements nav prasīts?
- 2) Ja uz pirmo jautājumu tiktu sniegta apstiprinoša atbilde, vai Pamatlēmuma 2002/584 2. panta 4. punkts un 4. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka izpildes valsts tiesa var atteikt tāda [EAO] izpildīšanu, kas izdots soda izpildīšanas nolūkā, ja tā konstatē, ka izdevējas valsts tiesu iestādes attiecīgajai personai ir piespriedušas šo sodu par vienota pārkāpuma izdarīšanu, izvirzot tai apsūdzību par vairākām darbībām, no kurām tikai dažas izpildes valstī tiek uzskatītas par noziedzīgu nodarījumu? Vai tās ir jānošķir atkarībā no tā, vai izdevējas valsts tiesu iestādes šīs vairākās darbības uzskata par nodalāmām [vai nenodalāmām]?
- 3) Vai ar [Hartas] 49. panta 3. punktu izpildes dalībvalsts iestādei ir noteikts pienākums atteikt [EAO] izpildīšanu, ja, pirmkārt, tas ir izdots vienota soda izpildei par vienotu pārkāpumu un ja, otrkārt, dažas no darbībām, par kurām ir piespriests šis sods, nav noziedzīgs nodarījums saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesībām un nodošanu var veikt tikai par dažām no šīm darbībām?”

23. Iesniedzējtiesa lūdza Tiesu izskatīt šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu paātrinātā tiesvedībā, kas paredzēta Tiesas Reglamenta 105. panta 1. punktā. Ar 2021. gada 13. aprīļa lēmumu Tiesas priekšsēdētājs noraidīja šo lūgumu. Tomēr viņš nolēma, ka šī lieta tiks izskatīta prioritārā kārtībā, piemērojot Reglamenta 53. panta 3. punktu.

24. KL, Francijas un Itālijas valdības, kā arī Eiropas Komisija iesniedza rakstveida apsvērumus. KL, Francijas valdība un Komisija arī sniedza mutvārdu apsvērumus tiesas sēdē mutvārdu paskaidrojumu uzklaušanāsai, kas notika 2022. gada 20. janvārī.

IV. Vērtējums

A. Par pirmo prejudiciālo jautājumu

25. Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Pamatlēmuma 2002/584 2. panta 4. punkts un 4. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka šajās tiesību normās paredzētais abpusējas sodāmības nosacījums ir izpildīts situācijā, kad EAO izsniegts par faktiem, kas izsniegšanas dalībvalstī ir noziedzīgs nodarījums, prasot, ka šie fakti var apdraudēt sabiedrības mieru, ja šādi fakti izpildes dalībvalstī arī ir krimināli sodāmi, neprasot šādu sabiedrības miera apdraudējuma elementu.

26. Francijas un Itālijas valdības, kā arī Komisija ierosina uz šo jautājumu atbildēt apstiprinoši, savukārt KL iesaka sniegt noliedzošu atbildi.

27. Sākumā ir jānorāda, ka saskaņā ar Pamatlēmuma 2002/584 2. panta 4. punktu attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem, kas nav minēti 2. punktā iekļautajā trīsdesmit divu nodarījumu sarakstā, izpildes dalībvalsts pieprasītās personas nodošanu drīkst pakļaut nosacījumam, ka darbības, attiecībā uz kurām izsniegts EAO, tiek atzītas par noziedzīgu nodarījumu saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesībām neatkarīgi no tā sastāva elementiem vai kvalifikācijas. Citiem vārdiem, šī tiesību norma ļauj izpildes dalībvalstij sprieduma atzišanu un soda izpildi pakļaut nosacījumam, ka ir jābūt izpildītam abpusējas sodāmības kritērijam⁶. Attiecīgi šī pamatlēmuma 4. panta par EAO fakultatīvas neizpildīšanas pamatu [1. punktā] ir paredzētas izpildes tiesu iestādes tiesības atteikt EAO izpildi, ja nav izpildīts abpusējas sodāmības nosacījums. Kā izriet no iesniedzējtiesas nolēmuma, šīs tiesību normas ir transponētas Francijas Kriminālprocesa kodeksa 695-23. pantā.

28. Šajā lietā EAO ir norādīts minēto noziedzīgo nodarījumu veids un juridiskā kvalifikācija un aprakstīti to izdarīšanas apstākļi saskaņā ar Pamatlēmuma 2002/584 8. panta 1. punkta d) un e) apakšpunktu. Šajā ziņā daži KL pārņemtie fakti ir ietverami Itālijas Kriminālkodeksa 419. pantā minētajā noziedzīgajā nodarījumā, kas ir kvalificēts kā “postīšana un izlaupīšana”. Iesniedzējtiesa norāda, ka šis noziedzīgais nodarījums attiecas uz vairākām iznīcināšanas un bojāšanas darbībām lielā apmērā, kas ne tikai rada kaitējumu attiecīgajiem mantas īpašniekiem, bet arī traucē sabiedrības mieru, apdraudot pilsoniskās dzīves normālu norisi. Rakstveida apsvērumos Itālijas valdība norādīja, ka šis nosacījums par sabiedrības miera apdraudējumu nav skaidri paredzēts Itālijas Kriminālkodeksa 419. pantā, bet tas izriet no Itālijas tiesu judikatūras.

29. Pēc iesniedzējtiesas domām, Francijas krimināltiesībās sabiedrības miera apdraudēšana, masveidā iznīcinot kustamo vai nekustamo īpašumu, nav konkrēti krimināli sodāma. Tāda ir vienīgi mantas iznīcināšana, bojāšana un zādzība ar bojāšanu, kas attiecīgā gadījumā tiek veikta grupā, nodarot kaitējumu mantas īpašniekiem.

⁶ Šajā nozīmē skat. spriedumu *Grundza*, 28. punkts.

30. Tāpēc šī tiesa vēlas noskaidrot, vai Pamatlēmuma 2002/584 2. panta 4. punktā un 4. panta 1. punktā paredzētais abpusējas sodāmības nosacījums ir izpildīts tādā lietā kā pamatlieta. Minētā tiesa atsaucas uz spriedumu *Grundza*, kurā ir interpretēts Pamatlēmuma 2008/909/TI⁷ 7. panta 3. punkts⁸ un 9. panta 1. punkta d) apakšpunkts⁹.

31. Šajā spriedumā Tiesa saistībā ar minētā pamatlēmuma 7. panta 3. punktu atgādināja, ka, interpretējot Eiropas Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās formulējums, bet arī tās konteksts un tiesiskā regulējuma, kura sastāvdaļa tā ir, mērķi¹⁰.

32. Pirmkārt, pēc Tiesas domām, no minētā 7. panta 3. punkta formulējuma izriet, ka obligātais un pietiekamais nosacījums, lai izvērtētu abpusēju sodāmību, ir ietverts apstākļi, ka darbības, par kurām tika noteikts sods sprieduma izsniegšanas dalībvalstī, ir uzskatāmas par nodarījumu arī izpildes dalībvalstī un ka no tā izriet, ka netiek prasīts, lai nodarījumi būtu identiski abās aplūkotajās dalībvalstīs¹¹. Tiesa piebilda, ka šādu interpretāciju apstiprina vārdkopa “neatkarīgi no tā, kādi ir [noziedzīgā nodarījuma, kas paredzēts izpildes dalībvalstī,] sastāva elementi vai apraksts”, no kā skaidri izriet, ka perfekta atbilstība netiek pieprasīta nedz starp noziedzīgā nodarījuma sastāva elementiem, kas tiek attiecīgi kvalificēti izsniegšanas dalībvalsts vai izpildes dalībvalsts tiesībās, nedz starp šī noziedzīgā nodarījuma nosaukumiem vai klasifikāciju atbilstoši attiecīgajām valsts tiesībām¹². Tādējādi šajā tiesību normā ir saglabāta *elastīga pieeja*, kompetentajai izpildes dalībvalsts iestādei izvērtējot abpusējas sodāmības nosacījumu gan saistībā ar noziedzīgā nodarījuma sastāva elementiem, gan tā kvalifikāciju¹³.

33. Tādējādi, izvērtējot abpusējo sodāmību, izpildes dalībvalsts kompetentajai iestādei ir jāpārbauda, vai noziedzīgā nodarījuma pamatā esošie fakti elementi, kas ir atspoguļoti sprieduma dalībvalsts kompetentās iestādes pasludinātajā spriedumā, paši par sevi, ja tie tiktu izdarīti izpildes dalībvalstī, būtu krimināli sodāmi šajā teritorijā¹⁴.

34. Attiecībā uz šo gramatisko interpretāciju ir jākonstatē, ka Pamatlēmuma 2002/584 2. panta 4. punkta un 4. panta [1. punkta] formulējums ir analogs Pamatlēmuma 2008/909 7. panta 3. punkta un 9. panta 1. punkta d) apakšpunkta formulējumam. Tādējādi minētā 2. panta 4. punktā ir noteikts, ka uz nodošanu var attiecināt nosacījumu, ka *darbības, par kurām izsniegts EAO, uzskata par noziedzīgu nodarījumu saskaņā ar izpildes valsts tiesībām neatkarīgi no šā nodarījuma sastāva elementiem vai kvalifikācijas*. Līdz ar to abpusējas sodāmības nosacījuma interpretācija, kas sniegta šo secinājumu iepriekšējā punktā, tādā pašā veidā ir piemērojama Pamatlēmumam 2002/584.

⁷ Padomes Pamatlēmums (2008. gada 27. novembris) par savstarpējas atzišanas principa piemērošanu attiecībā uz spriedumiem krimināllietās, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, lai tos izpildītu Eiropas Savienībā (OV 2008, L 327, 27. lpp.).

⁸ Saskaņā ar šo tiesību normu “attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem, uz kuriem neattiecas 1. punkts, izpildes valsts sprieduma atzišanu un soda izpildi var pakļaut nosacījumam, ka tā attiecas uz darbību, ko atzīst par nodarījumu arī saskaņā ar izpildes valsts tiesību aktiem, neatkarīgi no šā nodarījuma sastāva elementiem vai apraksta”.

⁹ Šajā tiesību normā ir noteikts, ka “izpildes valsts kompetentā iestāde var atteikties atzīt spriedumu un izpildīt sodu [...] 7. panta 3. punktā minētā gadījumā un, ja izpildes valsts saskaņā ar 7. panta 4. punktu ir iesniegusi deklarāciju, 7. panta 1. punktā minētā gadījumā spriedums attiecas uz darbībām, kuras saskaņā ar izpildes valsts tiesību aktiem neatzītu par [noziedzīgu] nodarījumu”.

¹⁰ Spriedums *Grundza*, 32. punkts.

¹¹ Spriedums *Grundza*, 34. punkts.

¹² Spriedums *Grundza*, 35. punkts.

¹³ Spriedums *Grundza*, 36. punkts.

¹⁴ Spriedums *Grundza*, 38. punkts.

35. Otrkārt, Tiesa spriedumā *Grundza* uzskatīja, ka par labu šādai abpusējas sodāmības izvērtēšanai liecina arī konteksts, kādā iekļaujas Pamatlēmuma 2008/909 7. panta 3. punkts un 9. panta 1. punkta d) apakšpunkts¹⁵. Proti, šī pamatlēmuma pamatā vispirms ir savstarpējas atzišanas princips, kas saskaņā ar tā 1. apsvērumu, to lasot LESD 82. panta 1. punkta gaismā, ir “stūrakmens” tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās Eiropas Savienībā, šai sadarbībai saskaņā ar minētā pamatlēmuma 5. apsvērumu balstoties uz dalībvalstu īpašu savstarpēju uzticību to attiecīgajām tiesību sistēmām¹⁶.

36. Tiesa piebilda, ka, tā kā abpusējās sodāmības nosacījums ir izņēmums no noteikuma attiecībā uz spriedumu atzišanas un notiesāšanas izpildes principu, sprieduma neatzišanas un soda neizpildīšanas pamata piemērošanas joma, neesot abpusējai sodāmībai, kā tas paredzēts Pamatlēmuma 2008/909 9. panta 1. punkta d) apakšpunktā, ir jāinterpretē šauri, lai ierobežotu neatzišanas un neizpildīšanas gadījumus¹⁷. Izvērtējot abpusējo sodāmību, izpildes dalībvalsts kompetentajai iestādei ir jāpārbauda nevis tas, vai ir pārkāptas sprieduma izsniegšanas dalībvalsts aizsargātās intereses, bet gan tas, vai gadījumā, ja aplūkotais nodarījums būtu izdarīts dalībvalstī, kurā atrodas šī iestāde, par pārkāptām tiktu uzskatītas līdzīgas intereses, kas ir aizsargātas ar šīs valsts tiesībām¹⁸.

37. Šajā gadījumā konteksts, kurā iekļaujas Pamatlēmuma 2002/584 2. panta 4. punkts un 4. panta [1. punkts], ir tāds pats kā Pamatlēmuma 2008/909 7. panta 3. punktā un 9. panta 1. punkta d) apakšpunktā aplūkotais. Proti, kā izriet no Pamatlēmuma 2002/584 6. un 10. apsvēruma, kā arī no 1. panta 2. punkta, tas arī ir balstīts uz savstarpējas atzišanas principu¹⁹.

38. Treškārt, no sprieduma *Grundza* izriet, ka saskaņā ar Pamatlēmuma 2008/909 3. panta 1. punktu tā mērķis ir noteikt noteikumus, saskaņā ar kuriem dalībvalstij ir jāatzīst spriedums un jāizpilda sods, lai sekmētu notiesātās personas sociālo reintegrāciju²⁰.

39. Protams, savukārt Pamatlēmumā 2002/584 nav minēts, ka tā mērķis ir atvieglot notiesātās personas sociālo reintegrāciju. Tādējādi ar šo pamatlēmumu, ieviešot vienkāršotu un iedarbīgāku par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu notiesāto vai aizdomās turēto personu nodošanas sistēmu, ir mēģināts atvieglot un paātrināt tiesu sadarbību, lai veicinātu Savienībai noteiktā mērķa sasniegšanu – kļūt par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, pamatojoties uz augstu dalībvalstu savstarpējo uzticību, kurai jāpastāv starp tām²¹. Minētā pamatlēmuma mērķis ir tostarp atvieglot un paātrināt nodošanu starp dalībvalstu tiesu iestādēm un nodotās personas pamattiesību ievērošanu²². Vispārīgāk – EAO mehānisma mērķis tostarp ir cīnīties pret to, ka pieprasītā persona, kas atrodas citā teritorijā, nevis tajā, kurā tā, kā apgalvots, ir izdarījusi noziedzīgu

¹⁵ Spriedums *Grundza*, 39. punkts.

¹⁶ Spriedums *Grundza*, 41. punkts un tajā minētā judikatūra.

¹⁷ Spriedums *Grundza*, 46. punkts.

¹⁸ Spriedums *Grundza*, 49. punkts.

¹⁹ Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 22. februāris, *Openbaar Ministerie* (Saskaņā ar izsniegšanas dalībvalsts tiesību aktiem izveidota tiesa) (C-562/21 PPU un C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 43. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

²⁰ Spriedums *Grundza*, 50. punkts.

²¹ Skat. spriedumu, 2021. gada 26. oktobris, *Openbaar Ministerie* (Tiesības tikt uzklaušītam izpildes tiesu iestādē) (C-428/21 PPU un C-429/21 PPU, EU:C:2021:876, 38. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

²² Skat. spriedumu, 2021. gada 26. oktobris, *Openbaar Ministerie* (Tiesības tikt uzklaušītam izpildes tiesu iestādē) (C-428/21 PPU un C-429/21 PPU, EU:C:2021:876, 58. punkts).

nodarījumu, paliktu nesodīta²³. Manuprāt, šie mērķi – tāpat kā Pamatlēmumā 2008/909 izvirzītie – ļauj saglabāt Pamatlēmumā 2002/584 paredzētā abpusējas sodāmības nosacījuma šauru interpretāciju.

40. Šajos apstākļos pretēji tam, ko rakstveida apsvērumos apgalvo KL, spriedumā *Grundza* sniegtā interpretācija šķiet transponējama uz Pamatlēmuma 2002/584 tiesību normām. Tādējādi, tāpat kā Tiesa ir nospriedusi šajā spriedumā²⁴, arī šī pamatlēmuma 2. panta 4. punkts un 4. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka abpusējas sodāmības nosacījums ir uzskatāms par izpildītu tādā gadījumā, ja nodarījuma pamatā esošie faktiskie elementi, kas ir atspoguļoti spriedumā, kuru pasludinājusi izsniegšanas dalībvalsts kompetentā iestāde, paši par sevi būtu krimināli sodāmi izpildes dalībvalstī, ja tie tiktu izdarīti tās teritorijā.

41. Šajā lietā no iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka noziedzīgs nodarījums, kas Itālijas tiesībās ir kvalificēts kā “postīšana un izlaupišana”, nav iekļauts Pamatlēmuma 2002/584 2. panta 2. punktā paredzētajā trīsdesmit divu nodarījumu sarakstā. Šajos apstākļos – piemērojot šī pamatlēmuma 2. panta 4. punktu un 4. panta 1. punktu un saskaņā ar Francijas tiesībām – KL nodošanu var pakļaut nosacījumam, ka fakti, par kuriem izsniegts EAO, ir noziedzīgi nodarījumi izpildes dalībvalsts tiesībās.

42. Šajā ziņā, kā uzsver iesniedzējtiesa, Itālijas tiesībās, lai noziedzīgu nodarījumu kvalificētu kā “postīšanu un izlaupišanu”, atšķirībā no Francijas tiesībām tiek prasīts, ka ar attiecīgajām darbībām tiek apdraudēts sabiedrības miers. Šī tiesa pat uzskata, ka tas ir šī noziedzīgā nodarījuma “būtisks elements”. Tomēr ir jākonstatē, ka prasība par sabiedrības miera apdraudējumu attiecas uz minētā noziedzīgā nodarījuma *sastāva elementiem*, nevis faktiem pašiem par sevi, kurus ir izdarījusi pieprasītā persona un kuri ir minēti EAO²⁵. Tomēr, kā Tiesa ir nospriedusi, perfekta atbilstība netiek pieprasīta nedz kā viens no nodarījuma sastāva elementiem, kuri tiek attiecīgi kvalificēti izsniegšanas dalībvalsts vai izpildes dalībvalsts tiesībās, nedz šī nodarījuma nosaukumā vai klasifikācijā atbilstoši attiecīgajām valsts tiesībām²⁶.

43. Turklāt joprojām saskaņā ar Tiesas judikatūru, vērtējot abpusēju sodāmību, izpildes valsts kompetentajai iestādei ir jāpārbauda, vai gadījumā, ja aplūkotais nodarījums būtu izdarīts šīs dalībvalsts teritorijā, par pārkāptām tiktu uzskatītas līdzīgas intereses, kas ir aizsargātas ar šīs valsts tiesībām²⁷. Noziedzīgu nodarījumu, kas ir kvalificēts kā “postīšana un izlaupišana”, daļēji definē fakts, ka tas radījis kaitējumu vienas vai vairāku personu mantai, kā arī sociālu kaitējumu, kas izriet no privātipašuma aizskārums²⁸. Taču šajā lietā, kā izriet no iesniedzējtiesas nolēmuma,

²³ Skat. spriedumu, 2020. gada 17. decembris, *Openbaar Ministerie* (Izsniegšanas tiesu iestādes neatkarība) (C-354/20 PPU un C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, 62. punkts).

²⁴ Skat. sprieduma *Grundza* 54. punktu.

²⁵ Kā norādījis ģenerāladvokāts M. Bobeks secinājumos lietā *Grundza* (C-289/15, EU:C:2016:622, 51. punkts), abpusējas sodāmības novērtēšana būtībā ir jāveic divos posmos: 1) *delokalizācija*, kurā ir jākonstatē izsniegšanas valstī veiktās darbības pamatiezīmes un jāaplūko šī darbība tā, it kā tā būtu notikusi izpildes valstī, un 2) *šo faktu kvalifikācija*, un tas nozīmē izvērtēt šos pamata faktus atbilstoši jebkuram attiecīgajam nodarījumam, kas ir definēts izpildes valsts tiesību aktos.

²⁶ Skat. šo secinājumu 32. punktu.

²⁷ Skat. šo secinājumu 36. punktu.

²⁸ Skat. šo secinājumu 17. punktu, kurā minēts iesniedzējtiesas nolēmums. Rakstveida apsvērumos KL apgalvo, ka sociālā vērtība, kura tiek aizsargāta no noziedzīga nodarījuma, kas ir kvalificēts kā “postīšana un izlaupišana”, ir nevis mantas un īpašuma respektēšana, bet gan sabiedriskā kārtība un miers. Tomēr saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru uz jautājumiem par Savienības tiesību interpretāciju, ko valsts tiesa uzdevusi atbilstoši pašas noteiktajam tiesiskajam regulējumam un faktiskajiem apstākļiem, kuru precizitāte Tiesai nav jāpārbauda, attiecas atbilstības pieņēmums (spriedums, 2021. gada 25. novembris, *Finanzamt Österreich* (Ģimenes pabalsti attīstības palīdzības sniedzējam), C-372/20, EU:C:2021:962, 54. punkts). Šajos apstākļos, runājot par aizsargāto interešu noteikšanu saistībā ar noziedzīgu nodarījumu, kas ir kvalificēts kā “postīšana un izlaupišana”, ir jāatsaucas uz iesniedzējtiesas nolēmumu.

saistībā ar šo noziedzīgo nodarījumu minētie fakti ir krimināli sodāmi Francijā, jo iesaistītās intereses ir attiecīgā īpašuma īpašnieku aizsardzība. Tādējādi izpildes dalībvalsts tiesībās aizsargātās intereses līdzinās tām, kas tiek aizsargātas izsniegšanas dalībvalstī.

44. Tādējādi tam, ka sabiedrības miera apdraudējumam ir tāds nodarījuma sastāva elements, kas izsniegšanas dalībvalstī tiek kvalificēts kā “postīšana un izlaupišana”, nav nozīmes pārbaudē, ko veic izpildes tiesu iestāde attiecībā uz abpusējas sodāmības nosacījuma ievērošanu.

45. Tāpēc uz pirmo jautājumu ierosinu atbildēt, ka Pamatlēmuma 2002/584 2. panta 4. punkts un 4. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka šajās tiesību normās paredzētais abpusējas sodāmības nosacījums ir izpildīts tādā situācijā, kad EAO ir izsniegts saistībā ar faktiem, kas izsniegšanas dalībvalstī ir noziedzīgs nodarījums, prasot, ka šie fakti apdraud sabiedrības mieru, ja arī izpildes dalībvalstī ir paredzēts kriminālsods par šādiem faktiem, neprasot šādu sabiedrības miera apdraudējuma elementu.

B. Par otro un trešo prejudiciālo jautājumu

46. Ar otro un trešo jautājumu, kas ir jāizskata kopā, gadījumā, ja uz pirmo jautājumu tiek sniegta apstiprinoša atbilde, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Pamatlēmuma 2002/584 2. panta 4. punkts un 4. panta 1. punkts, kā arī Hartas 49. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka izpildes tiesu iestāde var atteikties izpildīt EAO, kas izsniegts, lai izpildītu sodu situācijā, kad pieprasītajai personai šis sods ir piespriests par vairāku darbību izdarīšanu, kuras izsniegšanas dalībvalstī ir sodāmas kā vienots pārkāpums, lai gan dažas no šīm darbībām izpildes dalībvalstī nav krimināli sodāmas.

1. Par pieņemamību

47. Itālijas valdība rakstveida apsvērumos norāda, ka *cour d'appel d'Angers* (Anžē apelācijas tiesa) Izmeklētājtiesneša palātas ieskatā abpusējas sodāmības nosacījums pamatlietā nav izpildīts attiecībā uz divām no septiņām darbībām, kas Itālijas Kriminālkodeksa 419. pantā ir kvalificētas kā “postīšana un izlaupišana”²⁹. Šī Izmeklētājtiesneša palāta uzsvēra, ka saistībā ar šīm divām darbībām esot norādīts, ka KL bija atradies attiecīgās kredītiestādes un automašīnas tuvumā un fiziski nebija piedalījies iznīcināšanas darbībās. Tādējādi iesniedzējtiesa secināja, ka, tā kā Francijas tiesībās mantas iznīcināšana, bojāšana vai postīšana ir uzskatāma par noziedzīgu nodarījumu tikai tad, ja apsūdzētais pats ir izdarījis šo noziedzīgo nodarījumu veidojošas materiālās darbības, minētā Izmeklētājtiesneša palāta pamatoja savu lēmumu, uzskatot, ka abpusējas sodāmības nosacījums attiecībā uz diviem minētajiem nodarījumiem nebija izpildīts.

48. Pēc Itālijas valdības domām, šī pati Izmeklētājtiesneša palāta faktiski uzdod jautājumu nevis par abpusējas sodāmības nosacījuma piemērošanu, bet par pierādīšanas problēmu, uzskatot, ka neesot sniegts pierādījums tam, ka KL ir izdarījis dažas viņam pārmestās darbības. Līdz ar to otrais un trešais jautājums esot daļēji nepieņemams, jo tie ir par Hartas 49. pantu, kas attiecas uz noziedzīgu nodarījumu un sodu tiesiskuma un samērīguma principiem, kaut gan tiem būtu jābūt par tās 48. pantu, kas attiecas uz nevainīguma prezumpciju un tiesībām uz aizstāvību. Turklāt, tā kā daži saskaņā ar Itālijas tiesību aktiem sodāmi noziedzīgi nodarījumi, kas ir kvalificēti kā “postīšana un izlaupišana”, nav noziedzīgi nodarījumi Francijas tiesībās, būtu jāpiemēro Hartas 49. panta 1. punkts, nevis šī panta 3. punkts, ko iesniedzējtiesa minējusi trešajā jautājumā.

²⁹ Šī valdība uzsver, ka saskaņā ar Itālijas tiesību aktiem drīkst sodīt ne tikai nodarījuma veicēju, bet arī ikvienu, kas ar savu brīvprātīgu rīcību aktīvi vai pasīvi piedalās pārkāpuma izdarīšanā.

49. Šajā ziņā norādīšu, ka iesniedzējtiesa savā nolēmumā ir balstījusies uz pieņemumu, saskaņā ar kuru divas no septiņām KL pārmestajām darbībām saistībā ar noziedzīgu nodarījumu, kas ir kvalificēts kā “postīšana un izlaupīšana”, Francijas tiesībās nav krimināli sodāmas. Lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu šis pieņēmums, kas izriet no šo divu darbību izdarīšanas apstākļiem, nav aplūkots. Proti, ar saviem jautājumiem šī tiesa vaicā nevis par pierādījumiem attiecīgajām darbībām, bet par sekām, kas no šīs situācijas izriet saistībā ar abpusējas sodāmības nosacījuma interpretāciju Savienības tiesību izpratnē, un par attiecīgā EAO izpildi.

50. Iesniedzējtiesai it īpaši ir šaubas par to, vai tādā lietā kā pamatlieta šis nosacījums ir izpildīts. Tādējādi, manuprāt, ir skaidrs, ka uzdotie jautājumi attiecas uz Savienības tiesību interpretāciju, ka atbilde uz šiem jautājumiem ir lietderīga un ka tai ir nozīme lietas, kuru izskata šī tiesa, iztiesāšanā. Tāpēc uzskatu, ka otrais un trešais jautājums ir pilnībā pieņemams.

2. Par lietas būtību

51. Šajā lietā iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai abpusējas sodāmības nosacījuma ievērošana, ņemot vērā Pamatlēmuma 2002/584 2. panta 4. punktu un 4. panta 1. punktu, kā arī Hartas 49. panta 3. punktu, nozīmē to, ka visas vienotajā pārkāpumā iekļautās darbības izsniegšanas dalībvalstī ir jāspēj kvalificēt kā noziedzīgu nodarījumu arī izpildes dalībvalstī.

52. Francijas un Itālijas valdības, kā arī Komisija ar dažām niansēm iesaka uz šo jautājumu sniegt noliedzošu atbildi, savukārt KL ierosina atbildēt apstiprinoši.

53. Šajā ziņā vispirms izskatīšu abpusējas sodāmības nosacījuma tvērumu attiecībā uz vienotu pārkāpumu (a) un pēc tam Hartas 49. panta 3. punktā paredzētā samērīguma principa ievērošanu (b).

a) Par abpusējas sodāmības nosacījuma tvērumu attiecībā uz vienotu pārkāpumu

54. Vispirms, kā jau tas ir norādīts, no Pamatlēmuma 2002/584 2. panta 4. punkta formulējuma izriet, ka *perfekta atbilstība* netiek pieprasīta nedz kā viens no noziedzīga nodarījuma sastāva elementiem, kā tie tiek attiecīgi kvalificēti izsniegšanas dalībvalsts un izpildes dalībvalsts tiesībās, nedz šī nodarījuma nosaukumā vai klasifikācijā atbilstoši attiecīgajām valsts tiesībām³⁰. Tādēļ ar šo tiesību normu netiek prasīts, ka visas vienotu noziedzīgu nodarījumu veidojošās darbības, kas minētas EAO, ir noziedzīgi nodarījumi izpildes dalībvalstī.

55. Turpinājumā saistībā ar Pamatlēmuma 2002/584 2. panta 4. punkta un 4. panta 1. punkta pieņemšanas apstākļiem ir jāatgādina, ka ar šo pamatlēmumu, ieviešot jaunu, vienkāršotu un iedarbīgāku par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu notiesāto vai aizdomās turēto personu nodošanas sistēmu, ir mēģināts atvieglot un paātrināt tiesu sadarbību, lai veicinātu Savienībai noteiktā mērķa sasniegšanu – kļūt par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, pamatojoties uz augstu dalībvalstu savstarpējo uzticību, kurai jāpastāv starp dalībvalstīm. Savstarpējās atzišanas princips ir izteikts šī pamatlēmuma 1. panta 2. punktā, kurā ir nostiprināts noteikums, saskaņā ar kuru dalībvalstīm jāizpilda ikviens EAO, pamatojoties uz savstarpējas atzišanas principu un saskaņā ar šī pamatlēmuma tiesību normām. No tā izriet, ka izpildes tiesu iestādes principā var atteikties izpildīt EAO tikai atbilstoši izsmeloši uzskaitītajiem Pamatlēmumā 2002/584 paredzētajiem neizpildīšanas pamatiem un Eiropas apcietināšanas ordera izpilde var tikt

³⁰ Šajā nozīmē skat. spriedumu *Grundza*, 35. punkts

pakārtota tikai vienam no šī pamatlēmuma 5. pantā ierobežojoši paredzētajiem nosacījumiem. Tādējādi, lai gan EAO izpilde ir princips, izpildes atteikums tiek saprasts kā izņēmums, kas ir jāinterpretē šauri³¹. Šis konteksts liecina par labu tādai abpusējas sodāmības nosacījuma interpretācijai, saskaņā ar kuru tikai daļa no vienotu pārkāpumu veidojošajām darbībām, kas minētas EAO, ir krimināli sodāmas izpildes dalībvalstī.

56. Protams, attiecībā uz Pamatlēmuma 2002/584 4. pantā uzskaitītajiem fakultatīvas neizpildīšanas pamatiem, kā ir norādījusi Tiesa, no šī panta formulējuma – it īpaši no darbības vārda “var” lietojuma un nenoteiksmē lietotā darbības vārda “atteikt” –, kura teikuma priekšmets ir izpildes tiesu iestāde, izriet, ka, lemjot par to, vai ir jāatsaka EAO izpilde šajā 4. pantā minēto pamatu dēļ, tai ir jāīsteno sava rīcības brīvība³². No minētā izriet, ka, lemjot par vienu vai vairāku šī pamatlēmuma 4. pantā paredzēto fakultatīvās neizpildes pamatu transponēšanu, dalībvalstis nedrīkst paredzēt, ka tiesu iestādes atsakās izpildīt ikvienu EAO, kas formāli ietilpst minēto pamatu piemērošanas jomā, dalībvalstīm neesot iespējai ņemt vērā katras lietas apstākļus³³.

57. Šajā lietā no iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka daļa no EAO minētajām darbībām saistībā ar noziedzīgo nodarījumu, kas ir kvalificēts kā “postīšana un izlaupišana”, izpildes dalībvalstī attiecas uz apsūdzībām zādzībā ar bojāšanu, iznīcināšanā vai bojāšanā. Manuprāt, šajā situācijā izpildes tiesu iestāde, tostarp īstenojot tai atzīto rīcības brīvību, nedrīkst atteikties izpildīt EAO saskaņā ar Pamatlēmuma 2002/584 4. panta [1. punktā] minēto pamatu.

58. Visbeidzot atbilstoši šī pamatlēmuma 1. panta 1. punktam EAO mehānisma priekšmets ir ļaut apcietināt un nodot pieprasīto personu, lai, ņemot vērā ar minēto pamatlēmumu īstenojamo mērķi, izdarītais noziedzīgais nodarījums nepaliktu nesodīts un lai pret šo personu sāktu kriminālvajāšanu vai liktu tai izciest piespiesto brīvības atņemšanas sodu³⁴. Taču, kā rakstveida apsvērumos ir norādījusi Francijas valdība, interpretācija, saskaņā ar kuru tiek atteikta EAO izpilde, pamatojoties uz to, ka daļa no izsniegšanas dalībvalstī sodāmajām darbībām nav sodāmas izpildes dalībvalstī, izraisītu notiesātās personas nesodāmību par visām attiecīgajām darbībām, tostarp par tām, kas sodāmas šajās abās valstīs.

59. Šajos apstākļos uzskatu, ka abpusējas sodāmības nosacījums pamatlīetā ir izpildīts, jo dažas no EAO minētajām darbībām ir krimināli sodāmas izpildes dalībvalstī. Tādējādi, atbildot uz iesniedzējtiesas jautājumu, nav jāveic nošķiršana atkarībā no tā, vai izsniegšanas dalībvalsts tiesu iestādes šīs dažādās darbības uzskata par nodalāmām vai nenodalāmām. Šis elements, kas turklāt attiecas uz noziedzīga nodarījuma kvalifikāciju, neietekmē EAO izpildi³⁵.

³¹ Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 22. februāris, *Openbaar Ministerie* (Saskaņā ar izsniegšanas dalībvalsts tiesību aktiem izveidota tiesa) (C-562/21 PPU un C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 42.–44. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

³² Skat. spriedumu, 2021. gada 29. aprīlis, X (Eiropas apcietināšanas orderis – *Ne bis in idem*), C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, 43. punkts un tajā minētā judikatūra).

³³ Skat. spriedumu, 2021. gada 29. aprīlis, X (Eiropas apcietināšanas orderis – *Ne bis in idem*), C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, 44. punkts).

³⁴ Skat. spriedumu, 2021. gada 13. janvāris, MM (C-414/20 PPU, EU:C:2021:4, 76. punkts un tajā minētā judikatūra).

³⁵ Jāprecizē – rakstveida apsvērumos Itālijas valdība norādīja, ka, ņemot vērā šo dažādo darbību, kuras veido noziedzīgu nodarījumu, kas ir kvalificēts kā “postīšana un izlaupišana”, vienotību, šīs darbības nav iespējams nodalīt.

b) Par Hartas 49. panta 3. punktā paredzētā samērīguma principa ievērošanu

60. Iesniedzējtiesa jautā, vai samērīguma princips Hartas 49. panta 3. punkta izpratnē ir ievērots, ja EAO ir izsniegts, lai izpildītu piespriesto sodu par vienotu pārkāpumu, ko raksturo vairāki fakti, no kuriem tikai daži ir noziedzīgs nodarījums izpildes dalībvalstī. Šīs tiesas ieskatā, lai gan šis orderis varēja būt samērīgs tā izsniegšanas laikā, tas var tāds vairs nebūt tā izpildes laikā, un tas izraisītu atteikumu nodot pieprasīto personu.

61. Šajā ziņā man šķiet svarīgi nošķirt EAO samērīgumu no piespriestā soda samērīguma. Pirmkārt, saskaņā ar Tiesas judikatūru, runājot par tādu pasākumu kā EAO izsniegšana, kas var apdraudēt attiecīgās personas tiesības uz brīvību, šī aizsardzība nozīmē, ka ir jāpieņem lēmums, kurš atbilst prasībām, kas ir raksturīgas efektīvai tiesību aizsardzībai tiesā³⁶. Turklāt attiecīgās personas tiesību aizsardzība nozīmē, ka izsniegšanas tiesu iestāde pārbauda, vai ir ievēroti EAO izsniegšanas nosacījumi, un objektīvi – ņemot vērā visus apsūdzošos un attaisnojošos pierādījumus, bez riska tikt pakļautai ārējiem norādījumiem, tostarp no izpildvaras, – izvērtē jautājumu, vai šī izsniegšana ir samērīga³⁷. Šajā nozīmē, kā norādīja iesniedzējtiesa, izsniegšanas dalībvalstij pirms EAO izdošanas ir jāpārbauda tā samērīgums, tādējādi ievērojot savstarpējas atzišanas principu. Šajā lietā šī tiesa neapgalvo, ka attiecīgais EAO būtu nesamērīgs.

62. Turklāt, ja EAO ir izsniegts soda izpildei, tā samērīgums izriet no notiesājošā nolēmuma, kurā – kā tas izriet no Pamatlēmuma 2002/584 2. panta 1. punkta – ir jābūt paredzētam sodam vai drošības līdzeklim, kura ilgums ir vismaz četri mēneši³⁸. Pamatlietā piespriestais sods ir ilgāks par četriem mēnešiem. Šajos apstākļos uzskatu, ka EAO ir samērīgs šī pamatlēmuma 2. panta 1. punkta izpratnē.

63. Otrkārt, attiecībā uz piespriestā soda samērīgumu saskaņā ar minētā pamatlēmuma noteikumiem dalībvalstis var atteikties izpildīt EAO tikai tā 3. pantā paredzētajos obligātos neizpildīšanas gadījumos, kā arī 4. un 4.a pantā uzskaitītajos fakultatīvās neizpildīšanas gadījumos. Turklāt izpildes tiesu iestāde var attiecināt uz EAO izpildi tikai šī pamatlēmuma 5. pantā paredzētos nosacījumus³⁹. Tomēr ir jākonstatē, ka iespējamais soda nesamērīgais raksturs nav minēts kā viens no Pamatlēmumā 2002/584 paredzētajiem neizpildīšanas pamatiem.

64. Tomēr, kā ir noteikts šī pamatlēmuma 1. panta 3. punktā, tas nevar grozīt pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kā tie minēti LES 6. pantā. Šajā nozīmē Tiesa ir atzinusi, ka savstarpējas atzišanas un uzticēšanās starp dalībvalstīm principu ierobežojumus var noteikt “izņēmuma apstākļos”. Tiesa ar konkrētiem nosacījumiem ir atzinusi izpildes tiesu iestādes iespēju izbeigt nodošanas procedūru, kura noteikta minētajā pamatlēmumā, ja ar šādu nodošanu tiktu radīts necilvēcīgas vai pazemojošas izturēšanās risks pieprasītajai personai Hartas 4. panta izpratnē⁴⁰. Tomēr šajā lietā šādi izņēmuma apstākļi, šķiet, nav radušies. Proti, iesniedzējtiesa nemin Hartas 47. panta otrajā daļā KL garantēto pamattiesību uz lietas taisnīgu izskatīšanu pārkāpumu vai to, ka ar šīs personas nodošanu tai tiktu radīts necilvēcīgas vai pazemojošas izturēšanās risks Hartas 4. panta izpratnē. Turklāt tikai tas apstākļis vien, ka ne visas sodāmās darbības, kas veido vienotu pārkāpumu izsniegšanas dalībvalstī, ir noziedzīgi nodarījumi izpildes dalībvalstī, manuprāt, neattaisno jauna “izņēmuma apstākļa” konstatēšanu situācijā, kad pieprasītās personas pamattiesības izsniegšanas dalībvalstī ir ievērotas.

³⁶ Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 13. janvāris, MM (C-414/20 PPU, EU:C:2021:4, 63. punkts un tajā minētā judikatūra).

³⁷ Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 13. janvāris, MM (C-414/20 PPU, EU:C:2021:4, 64. punkts un tajā minētā judikatūra).

³⁸ Skat. spriedumu, 2019. gada 12. decembris, *Openbaar Ministerie* (Karaļa prokurors Briselē) (C-627/19 PPU, EU:C:2019:1079, 38. punkts).

³⁹ Skat. spriedumu, 2019. gada 12. decembris, *Openbaar Ministerie* (Zviedrijas prokuratūra) (C-625/19 PPU, EU:C:2019:1078, 36. punkts).

⁴⁰ Skat. spriedumu, 2018. gada 19. septembris, RO (C-327/18 PPU, EU:C:2018:733, 39. un 40. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

65. Komisija apgalvo, ka tad, ja EAO iekļautā informācija neļauj secināt, ka darbības, par kurām saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesību aktiem ir noteikta kriminālatbildība, ir būtiski nodarījumi, kas ir šī EAO pamatā, izpildes tiesu iestādei būtu jāizmanto Pamatlēmuma 2002/584 15. panta 2. punktā⁴¹ paredzētā procedūra, lai noskaidrotu, vai izsniegšanas dalībvalsts tiesību aktos ir paredzēta iespēja *a posteriori* sadalīt sodu. Ja šāda soda sadalīšana ir iespējama, izsniegšanas tiesu iestādei būtu jāapsver iespēja kļiedēt izpildes tiesu iestādes bažas, izsniedzot jaunu EAO, kas attiecas tikai uz faktiem, kuri izpildes dalībvalsts tiesībās ir uzskatāmi par noziedzīgiem nodarījumiem. Savukārt, ja izsniegšanas dalībvalstī šāda soda sadalīšana nav iespējama saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem, izpildes tiesu iestādei būtu jāistoeno sava rīcības brīvība, ņemot vērā, pirmkārt, tās tiesības neatsaukties uz neizpildīšanas pamatu šo tiesību fakultatīvā rakstura dēļ un, otrkārt, nesodāmības risku EAO neizpildes gadījumā. Tādējādi šai iestādei būtu jābūt iespējai izņēmuma kārtā atteikt EAO izpildi gadījumos, ja fakti, attiecībā uz kuriem ir izpildīts abpusējas sodāmības nosacījums saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesību aktiem, ir maznozīmīgi salīdzinājumā ar to faktu nozīmīgumu, attiecībā uz kuriem šis nosacījums nav izpildīts.

66. Šī pieeja mani nepārlicina. Proti, pirmkārt, ar Pamatlēmumu 2002/584 ir izveidota vienkāršota un efektīva sistēma par krimināllikuma pārkāpumu sodīto vai aizdomās turēto personu nodošanai⁴². Taču, ja tiktu pieņemta Komisijas interpretācija, šī sistēma tiktu sarežģīta un tiktu būtiski palēnināta pieprasītās personas nodošanas procedūra. Otrkārt, šajā pamatlēmumā izsniegšanas dalībvalstij nav paredzēta iespēja izsniegt jaunu EAO, ja var sadalīt sodu, ņemot vērā izpildes dalībvalsts tiesību aktus, un pat ja šie tiesību akti dažādās dalībvalstīs var ievērojami atšķirties. Treškārt, ja ir izpildīts abpusējas sodāmības nosacījums attiecībā uz aplūkoto faktu vairākumu⁴³ – un tas nav apstrīdēts pamatlietā –, izpildes tiesu iestāde, manuprāt, nevar atteikties izpildīt EAO, ņemot vērā minētā pamatlēmuma mērķi un loģiku.

67. Visbeidzot KL norāda, ka, ņemot vērā attiecīgo nodarījumu smagumu, var pamatoti uzskatīt, ka viņam piespriestais sods būtu būtiski mazāks, ja Itālijas tiesa nebūtu ņēmusi vērā faktus, kurus izpildes tiesu iestāde vēlāk noraidīja. Tomēr tādā situācijā kā pamatlietā, kad abpusējas sodāmības nosacījums ir izpildīts, pārbaude par soda samērīguma principa ievērošanu Hartas 49. panta 3. punkta izpratnē ir jāveic tikai izsniegšanas tiesu iestādei atbilstoši savas valsts tiesību aktiem.

68. Ņemot vērā visu iepriekš minēto, ierosinu uz otro un trešo jautājumu atbildēt, ka Pamatlēmuma 2002/584 2. panta 4. punkts un 4. panta 1. punkts, kā arī Hartas 49. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka izpildes tiesu iestāde nevar atteikties izpildīt EAO, kas izsniegts tāda soda izpildīšanas nolūkā situācijā, kad pieprasītā persona ir izdarījusi vairākas darbības, kas izsniegšanas dalībvalstī ir sodāmas kā vienots pārkāpums, lai gan dažas no šīm darbībām izpildes dalībvalstī nav krimināli sodāmas.

⁴¹ Saskaņā ar šo tiesību normu, "ja izpildes tiesu iestāde uzskata, ka informācija, ko paziņojusi izsniegšanas dalībvalsts, ir nepietiekama, lai ļautu pieņemt lēmumu par nodošanu, tā lūdz, lai steidzami piegādā vajadzīgo papildu informāciju, konkrēti to, kas attiecas uz 3. līdz 5. pantu un 8. pantu, un tā var noteikt termiņu tās saņemšanai, ņemot vērā to, ka ir vajadzīgs ievērot termiņus, kas noteikti 17. pantā".

⁴² Skat. šo secinājumu 39. punktu.

⁴³ Tādējādi man nešķiet vajadzīgs šajos secinājumos izskatīt Komisijas minēto gadījumu, kurā fakti, attiecībā uz kuriem abpusējas sodāmības nosacījums ir izpildīts, ir maznozīmīgi salīdzinājumā ar tiem, attiecībā uz kuriem šis nosacījums nav izpildīts.

V. Secinājumi

69. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, ierosinu Tiesai uz *Cour de cassation* (Kasācijas tiesa, Francija) uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

- 1) Padomes Pamatlēmuma 2002/584/TI (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm 2. panta 4. punkts un 4. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka šajās tiesību normās paredzētais abpusējas sodāmības nosacījums ir izpildīts situācijā, kad Eiropas apcietināšanas orderis ir izsniegts par faktiem, kas izsniegšanas dalībvalstī ir ietverami noziedzīgā nodarījumā, kurā tiek prasīts, ka šie fakti apdraud sabiedrības mieru, ja par šādiem faktiem arī izpildes dalībvalstī ir paredzēta kriminālatbildība, neprasot šādu sabiedrības miera apdraudējuma elementu.
- 2) Pamatlēmuma 2002/584 2. panta 4. punkts un 4. panta 1. punkts, kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 49. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka izpildes tiesu iestāde nevar atteikties izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi, kas izsniegts tāda soda izpildīšanas nolūkā situācijā, kad pieprasītā persona ir izdarījusi vairākas darbības, kas izsniegšanas dalībvalstī ir sodāmas kā vienots pārkāpums, lai gan dažas no šīm darbībām izpildes dalībvalstī nav krimināli sodāmas.